

Den nye historiefortelleren

Dataanalyse i revisjon

Direktør revisjon/leder data og analyse
Jo Sigurd Pedersen
KPMG

Innovativ bruk av data og analyse er i ferd med å bli en viktig driver for effektiv revisjon. Bruker vi dataanalyse, bidrar vi til bedre kontroll, kvalitet og risikostyring. Samtidig ser vi at «tradisjonell» revisjon har solid fotfeste i bransjen vår, og at D&A som arbeidsmetodikk fremdeles har en vei å gå.

Data forteller en historie. Den forteller en historie om virksomhetens fortid og nåtid, men også om fremtiden, dersom den anvendes på riktig måte. Revisjon er i ferd med å bli en kontinuerlig og pågående prosess med analyser og innsikt i sanntid.

Selskapene der ute begynner etter hvert å forstå verdien av dette. De forstår hvordan disse dataene gir innsikt som skaper konkret verdi og økt konkurransekraft. I samarbeid med revisor vil man kunne se hele virksomhetsbildet, lage koblinger mellom data, kartlegge muligheter og presentere løsninger som frigjør det enorme potensialet som ligger i virksomhetenes mange datakilder – også eksterne kilder. Et konkret eksempel er korrupsjonsindeksen. Ved å koble leverandørregistre mot en korrupsjonsindeks, vil en kunne avdekke leverandører som virksomheter bør være forsiktige med. Gjennom både interne og eksterne datakilder får selskapene en større forståelse for faktorer som påvirker resultater, hvordan regnskapet vil se ut på slutten av året og de kan identifisere risiko- og mulighetsområder. Slik økes både verdiskapning og konkurransekraft.

Benchmarking gir merverdi

Noe som er etterspurt fra mange virksomheter, er muligheten for benchmarking.

BENCHMARKING: Innen detaljhandel gir benchmarking revisorer muligheten til å sammenligne resultater på tvers av butikker, lokasjoner og aktører.

Data og analyse gjør at resultater og utvikling, også opp mot konkurrenter og andre aktører, nå kan kartlegges og vurderes på en helt ny måte. Det gir virksomhetene verdifull innsikt og økt forståelse for risiko og muligheter.

Et godt eksempel er detaljhandelen. I denne bransjen har benchmarking gitt revisorer muligheten til å sammenligne resultater på tvers av butikker, lokasjoner og aktører. Hvordan kan for eksempel vær, trafikkmønstre, den økonomiske situasjonen eller arbeidsledigheten påvirke de økonomiske resultatene? Data og analyse gjør at revisor kan se nærmere på de ulike komponentene ved måling av resultater, noe som gir et godt og grundig bevisgrunnlag. Ustrukturerte data fra et bredt spekter av kilder integreres, det være seg værmeldinger, tall for arbeidsledighet eller pris på handelsvarer. Uforklarlige avvik kan gås etter i sømmene fordi informasjonsgrunnlaget rett og slett er bedre.

Et eksempel på intern benchmarking er å se på fakturaflyten. I et større selskap med flere underselskaper, vil det kunne være flere rutiner for godkjenning av fakturaer. Selskaper opererer med ulike beløp på hva som kan godkjennes av fakturaer, og hvem som kan godkjenne. Gjennom D&A ser vi

på denne fakturaprosessen sentralt og deretter går vi inn der vi oppdager avvik. La oss si et konsern har 200 000 fakturaer i året og disse har en «fast flyt». Vi oppdager at rundt 100 har en annen flyt i systemet. Da ønsker vi å se nærmere på disse 100.

Vi kan også se på selve prosessforbedringen. Hvor lang tid tar det å behandle fakturaer i konsernet? Vi kan gi virksomheten tilbakemelding der vi avdekker ulik lengde på fakturahåndteringen, som igjen gir en konkret mulighet for forbedring.

Vi kan også gå inn og se på opprettelser av fakturaer. Enkelte virksomheter har ingen restriksjoner på hvem som kan gå inn i et regnskapssystem og opprette faktura. Alle kan i utgangspunktet ha tilgang. Når vi spør hvorfor de ikke har restriksjoner på dette, er et vanlig svar at «vi stoler på våre medarbeidere». Dessverre oppdager vi innimellom at det ikke er så lurt, og det vil vi kunne presentere konkrete bevis for.

Helt til slutt, vi kan også trekke dette på et høyere nivå og benchmarke fakturasytemet mot de beste i Norden, Europa eller globalt. Hvordan gjør de beste det, og på hvilket nivå ligger virksomheten? Da snakker vi virkelig merverdi for virksomheten!

Langsiktig tankegang i revisjons-selskapene

Alle disse muligheten til forbedring gjør at mange virksomheter har D&A på sin agenda. De etterspør kunnskap fra oss revisjonsselskaper. De er alltid på jakt etter tilbakemeldinger på hva som kan forbedres. Ofte er D&A et kriterium i selskapers tilbuds- og anbudsprosesser. Dette er en naturlig måte å integrere D&A som en del av revisjonen, og som følgelig gjør at flere virksomheter drar nytte av det.

Samtidig er det essensielt at også eksisterende kunder og virksomheter får informasjon om hvilken merverdi D&A kan gi i deres revisjon. Her har vi som revisjonsselskap en unik mulighet til å styrke relasjonen til kundene våre. Men det krever at vi henger med. For de fleste revisjonsselskapene er fremdeles «tradisjonell» revisjon dominerende, og jeg tror årsaken til dette er sammensatt. Ofte har selskapet hatt den samme revisjonskunden i flere år, og har utviklet program som er i henhold til metodikk og standard. Å endre metodikk og prøve en annen tilnærming vil i en oppstartsfase kreve mer innsats. Samtidig

kan det også ligge en frykt for hva en måtte finne, som man kanskje ikke har sett fra tidligere år.

I tillegg er gjerne endring sammenstilt med kostnad. Å bytte til Data & Analytics vil kreve økt kompetanse fra både revisjonsteam og partnere, både kompetanse om de nye verktøyene som benyttes og god prosessforståelse av selve industrien man opererer i. Implementering av ny teknologi er krevende og krever innsats, ressurser og tilstrekkelig midler.

Til syvende og sist handler det om en klar langsiktig strategi i selskapet og forankring fra ledelsen. Teknologien utvikler seg raskt og det må være en grunnleggende villighet til å henge med. Dette er en stor investering og er kostnadskreven både grunnet ny teknologi og økt kunnskap hos medarbeidere.

Systemer på plass!

Alle bransjer og selskaper kan dra nytte av D&A i revisjon. Størrelsen har ikke noe å si. Mindre virksomheter kan ha nytte av D&A fordi de gjerne ikke besitter like stor

revisjonskunnskap internt. Utdfordringen ligger i få tak i tilstrekkelig data.

Det er her systemene kommer inn. Det som er vesentlig, er nettopp hvilke systemer virksomheten har. De som benytter kjente ERP-systemer, slik som Oracle, SAP, Navision, Axapta, har mye av grunnlaget på plass. Her vil informasjonen være lett tilgjengelig og vi vil kunne utvikle standardløsninger som i større grad benytter automatikk til å generere analysene.

Samtidig er det lett å gå seg vill i data-materialet, slik at kvalitetssikring er viktig. Arbeidet med dataanalyser krever gode systemer og inngående forståelse av virksomhet og prosesser – slik at korrekte og presise rapporter kan hentes ut og jobbes videre med. Her er det viktig med tett samarbeid og en åpen dialog mellom virksomheten og revisoren. Enn så lenge er det gjerne sånn at vi bruker 80 % av tiden vår på å innhente nødvendig data og 20 % på å analysere dem. Ambisjonen er motsatt! Får vi til det, vil merverdien av denne typen revisjon være uendelig.

Tripletex er så enkelt at kundene kan gjøre mye av jobben selv

Stian Andersen - SUM Regnskap

Tripletex – har de mest fornøyde kundene blant skybaserte systemer (kilde: Regnskap Norge undersøkelse, høsten 2016)

Prøv gratis idag på www.tripletex.no

tripletex